

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/8/2015
Identifikačné číslo spisu:	7609010153
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7609010153.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Richarda Bureša v trestnej veci proti obvinenému Ing. Q. T. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 12. júna 2013, sp. zn. 6 To 16/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Ing. Q. T. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 10. decembra 2012, sp. zn. 4 T 36/2009, nadväzujúc na rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 14. apríla 2010 sp. zn. 4 T 36/2009 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo 16. decembra 2010, sp. zn. 6 To 77/2010 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. novembra 2011, sp. zn. 3 Tdo 44/2011 bol obvinený Ing. Q. T. uznaný vinným zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 4. februára 2008 v čase od 01.35 hod. do 02.07 hod. z miesta nachádzajúcom sa v sektore vysielачa mobilnej siete umiestnenom v B., na ul. C., použitím mobilnej siete stanice s telefónnym číslom XY a z mobilného telefónu s výrobným číslom IMEI XY odoslal 22 SMS správ s výhražným obsahom, ktoré zaslal na mobilné telefónne číslo XY poškodeného JUDr. J. H., kde v obsahu SMS správ hrozil poškodenému usmrtením, dorezaním, ako aj, že podrezaný skončí v kafilérii a spôsobením inej ťažkej ujmy jemu, ako aj jeho najbližšie príbuzným v prípade, ak bude JUDr. J. H. aj naďalej vykonávať práva obhajoby osoby T. B., ktorého v tom čase zastupoval na základe riadnej zmluvy ako obhajca, kde následne dňa 14. februára 2008 v čase od 10.47 hod. z miest nachádzajúcom sa taktiež v sektore vysielачa mobilnej telefónnej siete umiestnenom v B., na ul. C., použitím mobilnej telefónnej stanice s telefónnym číslom XY, avšak z rovnakého mobilného telefónu s výrobným číslom IMEI XY odoslal ďalšiu SMS správu na mobilné telefónne číslo XY poškodeného JUDr. J. H., kde v obsahu tejto SMS správy okrem iného opätovne poškodenému pripomenul hrozby zo dňa 4. februára 2008, kde uviedol, že boli „zatiaľ“ podrezané iba dvere“ a že „kafiléria bola za B.“.

Za to mu bol Okresným súdom Spišská Nová Ves podľa § 221 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 42 ods. 1 Tr. zák. podľa zásad uvedených v § 41 ods. 2 Tr. zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody na 8 (osem) rokov a 2 (dva) mesiace so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia (podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.).

Súčasne podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 17. apríla 2009, sp. zn. 1 T 73/2008 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 24. septembra 2012, sp. zn. 8 To 4/2012, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody na 42 (štyridsaťdva) mesiacov a trest prepadnutia veci, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Na základe odvolania obvineného Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 12. júna 2013, sp. zn. 6 To 16/2013 podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a podľa § 221 ods. 3, § 42 ods. 1, § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. s použitím § 36 písm. h/, písm. m/ Tr. zák. uložil obvinenému súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia za súčasného zrušenia výroku o treste rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 17. apríla 2009, sp. zn. 1 T 73/2008, ako aj všetkých ďalších rozhodnutí na tento výrok obsahovo nadväzujúcich, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. bol obvinenému uložený aj trest prepadnutia veci rovnako ako mu ho uložil okresný súd.

Obvinený Ing. Q. T. podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie sčasti samostatne, sčasti prostredníctvom obhajcu, uplatniac dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por. s odôvodnením, že napadnutému rozhodnutiu predchádzalo konanie, v ktorom bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, resp. že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Predovšetkým treba uviesť, že obvinený vo vlastnoručne napísanom dovolaní riadne nešpecifikoval rozsudok, proti ktorému dovolanie podal. Uviedol, že napáda rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 4 T 36/09, avšak bez uvedenia dátumu jeho vydania.

V odôvodnení dovolania uviedol, že až po nahliadnutí do spisu dňa 28. marca 2012 zistil, že v prípravnom konaní došlo k porušeniu zákona, keď príkazy na zistenie a oznámenie údajov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke vydal nepríslušný Okresný súd v Košiciach, namiesto príslušného Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi. Preto podľa jeho názoru tieto dôkazy neboli získané zákonným spôsobom, čím je naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Zásadné porušenie práva na obhajobu obvinený vidí v postupe pri ustanovení obhajcu. V konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 36/09 mu bol ustanovený obhajca JUDr. Blažej Baláž, pričom tento advokát ho mal zastupovať v rámci nutnej obhajoby až do právoplatného skončenia vecí. Ustanovený obhajca ho mal zastupovať aj po zrušení pôvodných rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach a Okresného súdu Spišská Nová Ves rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 44/2011. Vyjadril názor, že Okresný súd Spišská Nová Ves pochybil, keď kópiu rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 44/2011 nedoručil advokátovi JUDr. Blažejovi Balážovi s pokynom na pokračovanie v ustanovenej obhajobe aj na ďalšie konanie v predmetnej veci.

V odôvodnení dovolania podaného prostredníctvom obhajcu (podaného na Okresnom súde Spišská Nová Ves dňa 22. decembra 2014) obvinený spresnil, že dovolanie podáva „proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 To 16/2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12. júna 2013“ a to z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por. Pokiaľ ide o bližšie odôvodnenie, poukázal na svoje vlastnoručne napísané dovolanie. Navrhol, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona v jeho neprospech, aby zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach, ako aj Okresného súdu Spišská Nová Ves v celom rozsahu a aby prikázal súdu prvého stupňa vec znovu

prerokovať a rozhodnúť.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v zmysle § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu k dovolaniu obvineného vyjadriť.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves vo svojom písomnom vyjadrení zo 7. januára 2015 k vlastnoručne napísanému dovolaniu (z 5. apríla 2012) uviedol, že z tohto písomného podania obvineného nie je zrejmé, voči ktorému rozhodnutiu mimoriadny opravný prostriedok smeruje, keďže obvinený neuviedol dátum vydania rozsudku okresného súdu, ale len jeho spisovú značku. Z vecného hľadiska prokurátor považuje dovolanie obvineného za nedôvodné. Jeho námietku o nepríslušnosti súdu na konanie podľa § 116 ods. 1, ods. 2 Tr. por. považuje za nenáležitú, pretože o úkone rozhodoval príslušný Okresný súd Košice I a rovnako aj jeho dovolaciu námietku týkajúcu sa obhajoby, keďže po zrušení rozsudku zo 14. októbra 2010, sp. zn. 4 T 36/2009 rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol v ďalšom konaní zastúpený ustanoveným obhajcom, ktorý ho obhajoval až do právoplatného skončenia veci.

Prokurátor preto navrhol dovolanie obvineného zamietnuť v prípade, že jeho podanie bude posúdené ako relevantný mimoriadny opravný prostriedok podaný proti rozsudku odvolacieho súdu.

V nadväznosti na podanie dovolania obvineného, prostredníctvom obhajcu dňa 22. decembra 2014, bolo dovolanie doručené prokurátorovi okresnej prokuratúry na vyjadrenie. K tomuto dovolaniu prokurátor v písomnom vyjadrení z 19. januára 2015 v celom rozsahu poukázal na svoje skoršie vyjadrenie (zo 7. januára 2015), keďže „podanie neobsahuje žiadne nové konkrétne skutočnosti vo vzťahu k dovolaniu obvineného z 5. apríla 2012“.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím rozsudok Krajského súdu v Košiciach ako odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves v časti výroku o treste zrušený a bol ním znovu uložený trest. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie podal obvinený prostredníctvom obhajcu, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. K podaniu dovolania došlo na Okresnom súde Spišská Nová Ves, teda v mieste podľa § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané, tak aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytykajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinený poukázal na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por. teda na to, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v rámci svojej prieskumnej povinnosti na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným Ing. Q. T. nie je dôvodné.

Obvinený primárne namietal, že malo byť zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) tým, že advokát JUDr. Blažej Baláž ho neobhajoval počas celého trestného konania, vrátane konania o dovolaní. Vyjadril názor, že zrušujúci rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 44/2011 mal byť doručený aj tomuto advokátovi s pokynom súdu, „aby pokračoval v ustanovenej obhajobe v ďalšom priebehu konania a aj v dovolacom konaní“.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm.

c/ Tr. por. dovolací súd preskúmal, či v predmetnom prípade boli zásadným spôsobom porušené obhajobné práva obvineného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, po preštudovaní spisového materiálu, dospel v tejto časti dovolania obvineného k nasledovným záverom:

Z obsahu trestného spisu je zrejmé, že JUDr. Blažej Baláž bol podľa § 40 ods. 1 Tr. por. v trestnej veci obvineného ustanovený opatrením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Spišská Nová Ves z 30. decembra 2008 / č. l. 29/. Tento advokát ho obhajoval počas celého prípravného konania a tiež počas súdneho konania až do právoplatného odsúdenia uznesením Krajského súdu v Košiciach zo 16. decembra 2010, sp. zn. 6To 77/2010.

Následne v trestnej veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 8 To 52/2009 proti uzneseniu tohto súdu z 22. júla 2009 podal obvinený Ing. Q. T. dovolanie prostredníctvom obhajkyne JUDr. Zuzany Kollárovej a v rámci tohto dovolacieho konania bol okrem iného zrušený aj výrok o treste rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 4 T 36/2009 zo 14. apríla 2010. Pre ďalšie konanie - podanie žiadosti vo veci Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 4 T 36/2009 splnomocnil obvinený JUDr. Zuzanu Kollárovú (splnomocnením z 26. novembra 2012, č. l. 731). V priebehu ďalšieho konania vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 4 T 36/2009 pokračoval v obhajobe obvineného JUDr. Blažej Baláž (zápisnica o hlavnom pojednávaní z 10. decembra 2012, č. l. 765).

Dňa 4. apríla 2013 advokát JUDr. Blažej Baláž písomne oznámil Krajskému súdu v Košiciach, že dňom 31. marca 2013 ukončil advokátsku činnosť a požiadal Slovenskú advokátsku komoru o vyčiarknutie zo zoznamu advokátov (č. l. 821). Následne bol obvinený o tejto skutočnosti písomne upovedomený listom predsedu senátu uvedeného súdu z 18. apríla 2013 (č. l. 827).

Na následnú žiadosť obvineného o ustanovenie obhajcu (z dôvodu, že nemá dostatok finančných prostriedkov na úhradu trov obhajoby) opatrením predsedu senátu krajského súdu zo 16. mája 2013, sp. zn. 6 To 16/2013 bol mu podľa § 40 ods. 2 Tr. por. ustanovený obhajca Mgr. Juraj Berčo (č. l. 844). Toto rozhodnutie o ustanovenom obhajcovi obvinený listom z 10. júna 2013 (č. l. 845-846) akceptoval a požiadal o odročenie verejného zasadnutia krajského súdu z dôvodu, aby novo ustanovený obhajca mohol prevziať spisový materiál od jeho dovtedajšieho obhajcu JUDr. Blažej Baláža. V nadväznosti na to na verejnom zasadnutí 12. júna 2013 sa zúčastnil ako obhajca obvineného Mgr. Juraj Berčo. Obvinený sa tohto verejného zasadnutia nezúčastnil a súd ho vykonal podľa § 263 ods. 5 Tr. por. v jeho neprítomnosti.

Už z uvedeného faktografického prehľadu priebehu trestného konania v kontexte s vykonávaním obhajoby obvineného Ing. Q. T. je zrejmé, že v postupe orgánov prípravného konania, ako aj konajúcich súdov, nemožno vidieť porušenie práva obvineného na obhajobu zásadným spôsobom, pretože podstata a zmysel obsahu inštitútu právnej pomoci bola v predmetnej veci naplnená.

Obhajca JUDr. Blažej Baláž obhajoval obvineného počas konania až do štádia odvolacieho konania prebiehajúceho na Krajskom súde v Košiciach. Až v poslednej fáze tohto konania prevzal jeho obhajobu na žiadosť obvineného ustanovený obhajca Mgr. Juraj Berčo. Stalo sa tak z dôvodu odchodu do dôchodku a ukončenia advokátskej činnosti JUDr. Blažej Baláža ku dňu 31. marca 2013 a teda námietka obvineného, že ho mal v celom konaní obhajovať advokát JUDr. Blažej Baláž vrátane konania o dovolaní je z tohto pohľadu nereálna.

V danej súvislosti treba vo všeobecnosti zdôrazniť, že ak Trestný poriadok stanovuje podmienky obhajoby, je treba chápať uvedený inštitút v jeho materiálnom pojatí čo znamená, že súdne konanie je treba viesť takým spôsobom, aby došlo k naplneniu účelu obhajoby a tým aj k zabezpečeniu základných práv obvineného. V danom prípade, s poukazom na uvedené treba konštatovať, že právo obvineného na obhajobu v priebehu trestného konania bolo plne zachované.

Obvineným uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., teda že rozhodnutie súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, vidí obvinený v porušení ustanovenia § 116 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého v trestnom konaní pre úmyselný trestný čin možno vydať príkaz na zistenie a oznámenie údajov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva, alebo na ktoré sa vzťahuje ochrana osobných údajov, ktoré sú potrebné na objasnenie skutočností dôležitých pre trestné konanie, ako aj ustanovenia § 116 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého príkaz na zistenie a oznámenie údajov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke vydáva písomne predseda senátu, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora, ktorý musí byť odôvodnený aj skutkovými okolnosťami, príkaz sa doručí osobám uvedeným v odseku 3.

Túto dovoláciu námietku obvinený založil na tvrdení, že k porušeniu zákona došlo tým, že príkaz v zmysle § 116 Tr. por. podľa jeho názoru nevydal príslušný Okresný súd Spišská Nová Ves, ale nepríslušný Okresný súd Košice I.

Podľa § 24 ods. 4 Tr. por. na vydanie príkazu na sledovanie osôb a vecí podľa § 113 ods. 4 Tr. por., príkazu na vyhotovenie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov podľa § 114 Tr. por., príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 Tr. por. alebo § 116 Tr. por. a príkazu na použitie agenta podľa § 117 Tr. por. je pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní príslušný okresný súd v sídle toho krajského súdu, v ktorého obvode je súd, ktorý by bol príslušný na konanie o obžalobe a Špecializovaný trestný súd, ak ide o veci patriace do jeho pôsobnosti. Ak je takých súdov viac, úkony vykonáva súd, v ktorého obvode je činný prokurátor, ktorý podal príslušný návrh.

V posudzovanom prípade bol v zmysle vyššie citovaného ustanovenia na vydanie príkazu v zmysle § 116 Tr. por. príslušným Okresný súd Košice I, ako súd v sídle krajského súdu príslušný na konanie o obžalobe. Ako je zrejmé z obsahu trestného spisu, príkazy na zistenie a oznámenie údajov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke na základe návrhu prokurátora okresnej prokuratúry vydala sudkyňa pre prípravné konanie Okresného súdu Košice I 1. apríla 2008, sp. zn. 3 Ntt 254/08 (č. l. 265).

V daných súvislostiach najvyšší súd preto konštatuje, že v postupe orgánov činných v trestnom konaní nie je možné vidieť žiadne porušenie zákonných záruk spravodlivého procesu. Obsah trestného spisu neposkytuje žiaden podklad o tom, že by vyšetrovateľ v rámci prípravného konania a okresný, resp. krajský súd pri vykonávaní úkonov súdneho konania postupovali v rozpore s príslušnými zákonnými ustanoveniami ako aj, že by vykonali relevantné dôkazy nezákonným spôsobom.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného, nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Ing. Q. T. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.